

KvK Lelystad nummer 51446766
BTW nummer NL850020633B01
Rabobank Flevoland: NL42RABO 0101 7323 17
p.a. Stafbureau – Kees van de Beek
de IJslander 66, 8252 HE DRONTEN
Telefoon: 0321-312025 / Mobiel 06-20508536
Email: info@b-p-n.nl

Dronten, 30 maart 2020

Reactie namens de Belangenvereniging Pyrotechniek Nederland ("BPN") op de voor (internet)consultatie voorgelegde regeling van de minister voor Milieu en Wonen tot wijziging van de Regeling aanwijzing consumenten- en theatervuurwerk 2020 ("RACT") in verband met het niet langer als consumentenvoorwerk aanwijzen van enkele typen vuurwerk (zie [hier](#))

Algemene reactie

BPN heeft kennisgenomen van de voorgestelde wijzigingen van het RACT ("de **Wijziging**"). Namens importeurs en circa 900 detaillisten spreekt BPN haar teleurstelling uit zowel over de inhoud van de voorgestelde Wijziging, als over de gevoerde procedure. Alvorens meer specifiek in te gaan op de Wijziging en de toelichting daarop, brengt BPN graag drie algemene gezichtspunten naar voren.

De gevolgde procedure

Allereerst spreekt BPN haar teleurstelling uit over de gevoerde procedure. BPN zou het gewaardeerd hebben indien over de invulling van de specifieke voorliggende Wijziging, met betrekking tot de ingangsdatum, de mogelijkheden voor opslag en vervoer en de uitwerking van de motie Yesilgöz-Ziengs omtrent compensatie, vooraf contact was geweest met BPN. Anders dan op diverse plaatsen in de toelichting wordt gesuggereerd, is het concept voor wijzigingen van de RACT op 2 maart jl. gepubliceerd zonder dat over deze zaken, en hun mogelijke uitwerkingen met BPN is gesproken. De branche heeft (pas) op 11 maart jl. voor het eerst met het ministerie gesproken. Dat betrof enkel de uitwerking van de motie inzake compensatie. De voorgestelde wijzigingen omtrent ingangsdatum, financiële gevolgen, mogelijke opslag van het vuurwerk en andere zaken zijn, zoals gezegd, al op 2 maart jl. gepubliceerd en zijn niet vooraf besproken. Het is evenmin juist om in algemene zin te stellen dat over de te treffen maatregelen in een vroeg stadium is gecommuniceerd met het bedrijfsleven. Terwijl over vuurpijlen bijvoorbeeld bij brief van de minister van 18 december 2019 nog een onderzoek werd aangekondigd, werd bij brief van 31 januari 2020 zonder voorafgaand overleg een verbod aangekondigd.

BPN dringt er dan ook primair op aan dat de nu voor consultatie vrijgegeven Wijziging wordt ingetrokken en dat alsnog – eerst – deskundig en inhoudelijk overleg plaatsvindt met de branche, waaronder BPN, over nut en noodzaak van de voorgestelde Wijziging, en over de uitwerkingen en consequenties daarvan.

In elk geval verzoekt BPN de minister, ingeval het verzochte inhoudelijk overleg niet plaatsvindt, om de toelichting op de Wijziging aan te passen, zodat de onjuiste verwijzingen naar BPN en/of de branche eruit worden gehaald. Het is niet juist te stellen dat BPN of de branche akkoord gaan met de Wijziging terwijl deze niet is besproken. Het is niet juist om te stellen dat belangrijke onderdelen zoals de ingangsdatum zijn afgestemd, terwijl dat niet zo is. Het is ook niet juist om te stellen dat 'de sector' heeft aangegeven omzetverlies en restantvoorraden als bedrijfskosten te zien, terwijl dat niet ongeclausuleerd zo is. Wij treffen deze onjuiste vermeldingen naar BPN c.q. de branche aan op de pagina's 5, 6 en 7 van de gepubliceerde toelichting.

Wijziging onrechtmatig zonder compensatie

De tweede algemene opmerking van BPN is dat de ongewijzigde vaststelling van de Wijziging, die niet voorziet in compensatie voor de getroffen ondernemers, onrechtmatig tegenover deze ondernemers zou zijn en zou leiden tot aansprakelijkheid en schadeplichtigheid van de Staat. De enkele verwijzing in de toelichting naar de 'erkenning dat het bedrijfsleven hiervan enige nadelige effecten van kan ondervinden', maar dat dit nadeel 'niet een zodanige orde van grootte' heeft dat dit opweegt tegen het gestelde belang bij de Wijziging, is onvoldoende. De toelichting maakt immers niet duidelijk dat de minister zich realiseert hoe groot het nadeel is van de ondernemers. Dat klemmt temeer, nu ten onrechte de stelling wordt weergegeven dat de sector zou hebben aangegeven omzetverlies en restantvoorraden als bedrijfskosten te willen zien. Integendeel volgt uit de aangenomen motie op stuk nr. 611 (motie Yesilgöz-Zegerius en Ziengs) dat de politiek zich bewust is van het nadeel dat de ondernemers lijden. Zij hebben zich op dat nadeel niet (tijdig) kunnen instellen, nu de precieze inhoud en omvang van de Wijziging pas bij de brief van de minister van 31 januari 2020 bekend kon zijn.

Effecten coronacrisis

BPN doet een dringend beroep op de minister om, indien al verdergaande wijzigingen van de RACT worden overwogen, deze in elk geval niet eerder dan volgend jaar in te laten gaan. Vele, met name kleine, ondernemers ondervinden op dit moment vanwege de gevolgen van de coronacrisis grote financiële problemen. Hun omzet is dramatisch laag. Met name deze ondernemers kunnen, met de verkoop van vuurwerk, aan het einde van het jaar, hun omzet enigszins goedmaken. Wij verzoeken de minister dan ook om in elk geval niet eerder dan per 2021 verdergaande beperkende maatregelen te overwegen. Op die manier kan door uitverkoop een groot deel van de gevolgen, waaronder restvoorraden, worden voorkomen. Vanzelfsprekend zullen winkeliers en importeurs volledig voldoen aan alle geldende veiligheidsvoorschriften en instructies aan de consumenten.

Specifiek commentaar op enkele onderdelen van de Wijziging

Wijziging knalvuurwerk en vuurpijlen

De toelichting stelt in de volgende passage

“Vervolgens is naar aanleiding van genoemde aanbeveling en op advies van het RIVM om de stabiliteit te verhogen bij het afsteken van vuurpijlen eerst de verplichting opgenomen om vuurpijlen af te steken vanuit een lanceerstandaard. Ook zijn het meeleveren en het gebruiken van vuurwerkbrillen en afsteeklonten verplicht. De gedachte was dat er eerst zou worden gekeken naar maatregelen om het afsteken van vuurpijlen veiliger te maken. Een volgende stap is het verbieden van vuurpijlen als consumentenvuurwerk. Hiermee wordt de aanbeveling van de OVV opgevolgd.”

- BPN vraagt zich af op welke manier evaluatie heeft plaatsgevonden naar de effecten van het invoeren van (onder meer) de pijlenstandaarden, en op welke manier de Kamer, en de markt hierover is geïnformeerd. Er wordt immers verwacht dat men op basis van de juiste informatie, afgewogen beslissingen kan maken.

- BPN vraagt zich ook af of de effecten van de meest recente wijziging van regelgeving op dit gebied, zoals het besluit van 28 oktober 2019 tot wijziging van het Vuurwerkbesluit, wel voldoende kans hebben gekregen om zich in de praktijk te bewijzen.

Administratieve lasten en bedrijfseffecten

De toelichting stelt: *“De onderhavige wijziging brengt geen administratieve lasten voor het fabrikanten, importeurs en verkopers met zich mee.”*

- Dat is onjuist. Niet alleen moeten er aanpassingen gemaakt worden aan de bestaande voorraden, bijvoorbeeld assortiment pakketten waarin te verbieden artikelen vervangen moeten worden door andere nog toegestane artikelen. Ook moeten aanpassingen gedaan worden, voor zover dat al mogelijk is, om een beperkt percentage van de resterende voorraden van te verbieden artikelen geschikt te maken voor verkoop in het buitenland.
- Bovendien blijven winkeliers en importeurs met restvoorraden zitten die niet zomaar verkoopbaar zijn en waar extra (administratieve) handelingen voor moeten worden verricht. Om deze terug te leveren, om deze te vernietigen, of om deze, indien mogelijk, klaar te maken voor de buitenlandse markt.

Financiële gevolgen en bedrijfseffecten

BPN wijst ook op de volgende passages in de toelichting:

“Een verbod op bepaalde vuurwerkartikelen is een volgende stap in een reeks aan maatregelen die sinds de publicatie van het OVV-rapport zijn genomen.”

- BPN heeft zich eerder uitgesproken over het begrip dat zij toont voor het nemen van aanvullende maatregelen, hoewel zij betwijfelt of deze maatregelen effect zullen hebben. Het is dan ook jammer dat het ministerie dat blijkbaar heeft opgevat als een mogelijkheid om de zorgvuldigheid op dit dossier uit het oog te verliezen. In de eerste plaats zijn niet al die maatregelen geëvalueerd voordat verdere maatregelen genomen worden. De vraag of eerder genomen maatregelen het gewenste effect hebben gehad blijft dus onbeantwoord. Bovendien heeft de branche zich ook steeds uitgesproken over het feit dat zij betwijfelt of de huidige maatregelen effect zullen hebben, indien geen extra stappen worden genomen om de handel in illegaal vuurwerk verder te beperken en de aanpak, controle en handhaving te verbeteren. De te verbieden typen vuurwerk zijn namelijk volgens ILT veilig te gebruiken en voldoen aan de CE regelgeving volgens Richtlijn 2013/29/EC. Met de te verbieden typen vuurwerk kan je geen bushokje opblazen, of een verkeersbord vernielen. Dat kan alleen met illegaal vuurwerk. De voorgestelde maatregelen zullen dus weinig effect sorteren en leveren wel hoge kosten op voor het bedrijfsleven. Zie deze video's over de verschillen tussen legaal en illegaal vuurwerk:
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=ZeyWe59QOzM>
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=RpOGE8Vlak>
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=p0eUCAVnX8E>
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=vaLuZBR1ItE>
- BPN wijst er voorts op dat de snel opeenvolgende wijzigingen en aanscherping van de veiligheidsmaatregelen (verplichtstelling veiligheidsbrillen, aansteeklonten, instructies, pijlstandaarden) steeds ten laste van de branche zijn gebracht. Zonder de effecten daarvan af te wachten, wordt overgestapt op een verbod, hetgeen ertoe leidt dat de door de branche gedane investeringen in het veiliger maken niet kunnen renderen. Dit wordt eenzijdig op de branche afgewenteld.

“De eerder genomen maatregelen bleken onvoldoende om het hoofd te bieden aan het toenemende aantal incidenten rond de jaarwisseling.”

- Hierbij vraagt BPN zich opnieuw af of en hoe de effecten van de eerder genomen maatregelen (voldoende) geëvalueerd zijn?

"Een verbod op bepaalde vuurwerkartikelen is, alles afwegende, een noodzakelijke volgende stap om de gezondheid en veiligheid van afstekers, omstanders en hulpverleners te verbeteren en letsel en overlast tegen te gaan. Het wordt erkend dat het bedrijfsleven hiervan enige nadelige effecten van kan ondervinden. Dit nadeel heeft echter niet een zodanige orde van grootte dat dit opweegt tegen de genoemde belangen van gezondheid en veiligheid van afstekers, omstanders en hulpverleners rond de jaarwisseling, die het verbod op bepaalde vuurwerktypen beoogt te beschermen."

- BPN heeft hiervoor reeds uiteengezet dat zij niet kan instemmen met het vaststellen van deze regeling zonder dat is gebleken dat de bijzondere last voor een bepaalde groep ondernemers in dit kader wordt vergoed. Dat zou jegens deze groep onrechtmatig zijn. Dit klemmt temeer nu middels de aangenomen motie Yesilgöz-Zegerius / Ziengs de politiek heeft erkend dat substantieel schade is geleden die niet onvergoed mag blijven, ofschoon het in deze motie vermelde bedrag niet onderbouwd is en niet in redelijke verhouding staat tot de werkelijk geleden en nog te lijden schade.

"Met name in het eerste jaar ondervindt het bedrijfsleven mogelijk enige financiële gevolgen. De sector heeft daarbij aangegeven omzetverlies en restantvoorraden als bedrijfskosten te zien."

- Dit heeft de sector zeker niet aangegeven. Niet richting de Kamer, en ook niet richting het ministerie. Wij herhalen ons hiervoor al vermelde verzoek dat dit in de toelichting wordt aangepast. De branche heeft weliswaar aangegeven bereid te zijn een deel van de schade als bedrijfskosten voor eigen rekening te nemen, doch dat zou zijn uitgaande van een aanzienlijk ruimere compensatieregeling dan waarvan thans sprake is. Het is onjuist om dit onderdeel van de bereidverklaring weg te laten, en de branche eenzijdig woorden in de mond te leggen.
- Wat wij wel hebben aangegeven is, dat de BPN bereid is een deel van de kosten voor verwerken en vernietiging op zich te nemen, wanneer de overheid ook haar wensen inwilligt en zorgt voor een acceptabele vergoedingsregeling. Dat is helaas niet het geval.
- Deze kosten staan nog los van de gedeerde inkomsten voor importeurs, vuurwerkwinkels en detailhandel zoals wel eerder door de BPN ter sprake gebracht. Deze gedeerde inkomsten zijn nu niet meegenomen in de financiële effecten op deze regeling.

Restvoorraden

De minister stelt voor om per 1 december 2020 de regeling in te laten gaan. Bijkomend nadeel is dat hierdoor ook de opslag wordt verboden.

- De datum die wordt gesteld van 1 december 2020 waarop zowel de verkoop als de opslag van dit vuurwerk verboden wordt is onwerkbaar. De BPN verzoekt u de koppeling tussen verkoop en opslag van vuurwerk los te laten.
- De meeste importeurs en (grotere) verkooppunten hebben een milieuvergunning waarin de opslag van het vuurwerk is geregeld. Hierin wordt verwezen naar “consumentenvuurwerk” volgens het vuurwerkbesluit, die weer naar de RACT doorverwijst. Door deze koppeling los te laten blijft opslag mogelijk, waardoor er ook een grotere kans is dat verkoop in het buitenland plaats kan vinden

- Een alternatieve oplossing voor het 1 december-probleem kan zijn dat opslag bij verkooppunten verboden wordt, en opslag slechts bij importeurs mag plaatsvinden. Dan ligt het nog maar bij ongeveer 10 goed te controleren plaatsen, in plaats van op 1400 plaatsen in NL.
- Bovendien zou, bij de mogelijkheid tot opslag van vuurwerk ook de mogelijkheid moeten komen om typen consumentenvuurwerk op te mogen slaan die momenteel niet in de RACT staan, maar wel voldoen aan 2013 29 EC. Daardoor wordt de mogelijkheid opgenomen om binnen de EU dit vuurwerk ook aan omringende landen te verkopen.

Wat dan wel

BPN pleit ervoor dat indien de verkoop van deze categorieën vuurwerk al zou worden verboden, (i) de Wijziging in elk geval wordt aangevuld met een genoegzame compensatieregeling, (ii) de inwerkingtreding niet eerder zal zijn dan in 2021 en (iii) in elk geval de opslag en het vervoer van dit vuurwerk nog voor langere termijn wordt toegestaan, in ieder geval bij importeurs. Dat alles zal in deze Wijziging zelf geborgd dienen te zijn.

Tot slot

BPN constateert dat met de Wijziging wordt beoogd een 'korte klap' te maken, die in hoofdzaak lijkt te zijn gebaseerd op de meest recent opgekomen maatschappelijke sentimenten. BPN is daar niet blind voor, maar meent dat de Wijziging geen recht doet aan de eerdere inspanningen van de branche, die alle extra voorgeschreven veiligheidsmaatregelen al grotendeels voor eigen rekening heeft genomen. Effecten van die maatregelen zijn ten onrechte niet afgewacht, terwijl ook – nog pas in december 2019 aangekondigde – onderzoeken niet eens zijn opgestart, laat staan afgewacht. Ook lijkt onvoldoende te zijn gekeken naar aanvullende maatregelen die zien op handhaving van verboden bezit en handel van illegaal vuurwerk, handhaving van wangedrag met vuurwerk door toepassing van snelrecht, preventief fouilleren, het verplicht stellen van vuurwerkbrillen etcetera. Juist deze punten waren voor de BPN voorwaarde om begrip te kunnen opbrengen voor een dergelijke maatregel. Voorlopig lijken verdere inspanningen van de regering op deze punten echter te ontbreken.

Met het eenzijdig en zonder overleg met de branche vaststellen van deze Wijziging, wordt de branche voor grote en onoverkomelijke problemen gesteld, en worden de lasten van deze maatregel onevenredig op deze ondernemers afgewenteld.

BPN acht dit niet redelijk, en verzoekt u dan ook de Wijziging te heroverwegen, en om met BPN in overleg te gaan over een pakket aan effectieve maatregelen dat enerzijds uitvoerbaar is, doch anderzijds de ondernemers niet onevenredig treft.

Wij zijn vanzelfsprekend te allen tijde van harte bereid om hierover met u in gesprek te gaan en nadere toelichting te geven.

Hoogachtend,

BPN

Samenvatting

1. De BPN is teleurgesteld dat in deze wijziging (te) weinig rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen voor de branche, en met name voor detaillisten. Met het oog op de huidige ontwikkelingen, als gevolg van Corona verzoekt de BPN u daarom oog te hebben voor de financiële gevolgen van deze regeling. Daarom verzoekt de BPN u om deze wijziging van het RACT pas per 1 januari 2021 in te laten gaan om zo de gehele branche de mogelijkheid te geven restvoorraden uit te verkopen.
2. De BPN verzoekt om het gelijkstellen van producten als knalvuurwerk en siervuurpijlen in categorie F2 aan professioneel vuurwerk zoals in deze wijziging opgenomen los te laten. Niet alleen is dit voor detaillisten onmogelijk, vanwege de aangepaste eisen voor professionele opslagruimte versus de huidige vuurwerkopslagmogelijkheden. Ook voor importeurs is dit onwerkbaar. Door deze gelijkstelling zal extra opslagruimte in het buitenland moeten worden gevonden. Dit werkt enorm kostenverhogend.
3. De BPN verzoekt u om de koppeling tussen verkoop en opslag los te laten. De koppeling van een verbod op verkoop aan een verbod op opslag is onwenselijk en onnodig. De bestaande opslagcapaciteiten zijn ingesteld op opslag in de categorie F2 en F3. Dit vuurwerk valt daar in principe nog steeds onder. De redenatie dat vuurwerk, dat de afgelopen jaren in grote getalen is verkocht en opgeslagen, nu plots verboden wordt om op te slaan omdat het gelijk zou moeten worden behandeld als professioneel vuurwerk is absurd. Een pijl van 20 gram is niet te vergelijken met de professionele vuurwerkartikelen die gebruikt en opgeslagen zijn.
4. De BPN verzoekt om de ingangsdatum van 1 december voor opslag uit te stellen. Een ingangsdatum per 1 december beperkt de mogelijkheid tot het uitverkopen van de artikelen in het buitenland, zoals de minister stelt. Wanneer deze 100-duizenden artikelen (een fractie van de restvoorraden) moeten worden voorzien van een buitenlandstalige gebruiksaanwijzing dan moet er ook de mogelijkheid zijn om die producten op te slaan (in Nederland), indien dit niet bij de detaillist kan dan in ieder geval op enkele centrale plekken bij de importeurs.
5. Zolang er geen extra maatregelen worden genomen, op het gebied van handhaving en controle op bezit en verkoop van illegaal vuurwerk, en afstemming met andere landen over de koop en verkoop van deze artikelen, zal deze aanpassing van het RACT weinig effect. Bovendien heeft de branche slechts steun uitgesproken indien deze gepaard zouden gaan met extra stappen om de handel in illegaal vuurwerk verder te beperken en de aanpak, controle en handhaving te verbeteren.